

**MANAGEMENT TOWARD GOVERNMENT POLICY
IN RESPONSIBILITY TO DISASTER IN THAILAND:
CASE STUDIES OF FLOODS BETWEEN 1942-2012**

NIPAPAN JENSANTIKUL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PUBLIC ADMINISTRATION
(PUBLIC POLICY AND PUBLIC MANAGEMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

Copyright by Mahidol University

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

MANAGEMENT TOWARD GOVERNMENT POLICY IN RESPONSIBILITY TO
DISASTER IN THAILAND: CASE STUDIES OF FLOODS BETWEEN 1942-2012

NIPAPAN JENSANTIKUL 5338484 SHPP/D

D.P.A. (PUBLIC POLICY AND PUBLIC MANAGEMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : CHOKCHAI SUTTAWET, Ph.D.,
SIRIRAT CHOONHAKLAI, Ph.D., GAMOLPORN SONSRI, D.P.A.,
RATTHASIRIN WANGKANOND, Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of the study are 1) to study disaster management in Thailand, focusing on floods, by the government, public, and private sectors at 4 levels: international, national, provincial, and local level; 2) to analyze factors affecting the efficiency and effectiveness of the formation and implementation of public policies related to risk reduction and management of disasters caused by floods; and 3) to develop management guidelines for government policy in response to disasters in Thailand and appropriate approach in response to future disasters. The researcher used qualitative research methods to collect data by interviewing 18 informants and organizing two group conversations with 32 participants. The tools used were a semi-structured interview, a set of questions for group conversations, and a recording form for data collection from documents.

The results of the research are as follows: 1) before 2011, a specific disaster management agency had not yet been established. In 2011, the government clearly formulated a disaster policy according to the Disaster Prevention and Mitigation Act, B.E. 2550, which clearly specified the roles and duties. After 2011, an organization was established that was in charge of preventing and mitigating disasters from water and floods; 2) the factors which affected the efficiency and the effectiveness of the policy formation and the management according to the government policy could be divided into technical factors, human performance factors, and systemic and organizational performance factors; and 3) the management pattern in the future should encourage a relationship that results from mutual values and trustful cooperation. Also, there should be immediate action taken when severe floods take place. The person who has the power to decide and give orders according to the Disaster Prevention and Mitigation Act, B.E. 2550 is the prime minister, and the operating agency is the Department of Disaster Prevention and Mitigation.

KEY WORDS: MANAGEMENT TOWARD GOVERNMENT POLICY /
RESPONSIBILITY TO DISASTER / FLOODS

287 pages

การจัดการตามนโยบายรัฐเพื่อตอบสนองภัยพิบัติในประเทศไทย: กรณีศึกษา อุทกภัย ระหว่าง พ.ศ. 2485-2555
 MANAGEMENT TOWARD GOVERNMENT POLICY IN RESPONSIBILITY TO DISASTER IN THAILAND:
 CASE STUDIES OF FLOODS BETWEEN 1942-2012

นิภาพรรณ เจนสันติกุล 5338484 SHPP/D

รป.ด. (นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : โชคชัย สุทธาเวช, Ph.D., ศิริรัตน์ ชุมหกล้าย, Ph.D.,
 กมลพร สอนศรี, D.P.A., รัฐศิริรินทร์ ว่างานนท์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการจัดการตามนโยบายรัฐเพื่อตอบสนองภัยพิบัติในประเทศไทย กรณีศึกษา อุทกภัยของหน่วยงานภาครัฐ ประชาชน และเอกชนใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการก่อรูปนโยบายและการจัดการตามนโยบายรัฐเพื่อตอบสนองภัยพิบัติในประเทศไทย กรณีศึกษา อุทกภัยของหน่วยงานภาครัฐ ประชาชน และเอกชน และ 3) พัฒนาการจัดการตามนโยบายรัฐเพื่อตอบสนองภัยพิบัติในประเทศไทย กรณีศึกษา อุทกภัย และรูปแบบการจัดการที่ควรจะเป็นภายใต้การตอบสนองภัยพิบัติโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 18 คน และจัดสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มรวมทั้งสิ้น 32 คน เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง แนวคำถามการสนทนากลุ่ม และแบบบันทึกข้อมูลจากเอกสาร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) สภาพการจัดการ พิจารณาตามนโยบายรัฐบาล โดยใช้เกณฑ์ช่วงเวลาพบว่า นโยบายรัฐบาลช่วงก่อน พ.ศ. 2554 ยังไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานดูแลภัยพิบัติที่เกิดขึ้นเฉพาะ นโยบายรัฐบาลช่วง พ.ศ. 2554 มีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนในเรื่องของภัยพิบัติ เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ที่ระบุบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน นโยบายรัฐบาลช่วงหลัง พ.ศ. 2554 มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ปฏิบัติและรับผิดชอบด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากน้ำและอุทกภัย 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการก่อรูปนโยบายและการจัดการตามนโยบายรัฐ จำแนกเป็น ปัจจัยเชิงเทคนิค ปัจจัยผลการปฏิบัติงานของมนุษย์ และปัจจัยระบบและผลการปฏิบัติงานขององค์กร และ 3) รูปแบบการจัดการในอนาคตควรมีรูปแบบของการส่งเสริมความสัมพันธ์กันที่เกิดขึ้นจากการมีค่านิยมร่วมและทำงานด้วยกันอย่างไว้วางใจ และควรมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ทันทีที่เกิดอุทกภัยร้ายแรง โดยผู้มีอำนาจตัดสินใจและสั่งการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 คือ นายกรัฐมนตรี หน่วยงานที่ทำหน้าที่น่านโยบายรัฐบาลไปปฏิบัติ คือ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย